

Щодо оцінки ризиків шахрайства¹

Реалізація ризиків шахрайства попереджається та мінімізується шляхом впровадження системи внутрішнього контролю, забезпечення виконання вимог розділу X Закону України «Про запобігання корупції», національних стандартів щодо керування ризиками та розпорядчих документів, зокрема:

1) Антикорупційної програми ДП «АМПУ», затверджена наказом від 11.01.2019 № 7/10 (у редакції наказу від 07.12.2022 № 120/10) (далі - Програма);

2) Політики запобігання та протидії корупції ДП «АМПУ», затвердженої рішенням наглядової ради ДП від 03.08.2020 (протокол засідання № 20);

3) Фінансової політики ДП «АМПУ», затвердженої наказом від 07.09.2021 №126/10;

4) Облікової політики ДП «АМПУ», затвердженої наказом від 13.05.2019 № 81/10 (зі змінами);

5) Політики управління ризиками в ДП «АМПУ», затвердженої наказом від 10.12.2021 № 254/10;

6) Настанови з організації системи управління ризиками в ДП «АМПУ», затверджені наказом від 10.12.2021 № 253/10;

7) Положення про постійно діючу комісію з управління ключовими ризиками ДП «АМПУ», затверджене наказом від 26.02.2024 № 28/10 (зі змінами);

8) наказу ДП «АМПУ» від 29.05.2024 № 113/10 «Щодо запровадження системи внутрішнього контролю в ДП «АМПУ»;

9) наказу від 06.03.2024 № 44/10 «Про деякі питання забезпечення функціонування системи управління ризиками»;

10) Порядку проведення внутрішнього аудиту та надання звітів за його результатами, затверджений наказом ДП «АМПУ» від 31.05.2024 № 114/10;

11) Кодексу етики ДП «АМПУ», затверджений наглядовою радою від 01.07.2021 № 32;

12) Кодексу корпоративного управління ДП «АМПУ», затверджений наказом Мінінфраструктури України від 29.07.2021 № 397;

13) Порядку проведення внутрішніх розслідувань в ДП «АМПУ», затверджений наказом від 16.01.2023 № 7/10 (зі змінами);

14) Порядку прийому, реєстрації, попередньої перевірки та розгляду повідомлень про корупцію у ДП «АМПУ», затверджене наказом від 11.08.2020 № 226/10 (із змінами);

15) Положення про проведення антикорупційної перевірки ділових партнерів та проєктів внутрішніх офіційних документів у ДП «АМПУ», затверджене наказом від 19.11.2020 № 317/10 (із змінами);

16) Положення про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг в ДП «АМПУ», затверджене наказом від 27.03.2024 № 76/10 (зі змінами);

¹ З урахуванням визначень Міжнародних стандартів аудиту, **шахрайство** (Fraud) – навмисна дія однієї особи або кількох осіб, які належать до управлінського персоналу, тих, кого наділено найвищими повноваженнями, працівників або третіх сторін із застосуванням омані для отримання неправомірної або незаконної вигоди. Чинники ризику шахрайства (fraud risk factors) – події чи умови, які свідчать про мотив або тиск щодо скоєння шахрайства, або надають можливість скоїти шахрайство. **Шахрайство під час фінансового звітування** (Fraudulent financial reporting) – навмисні викривлення, включаючи пропуск сум або розкриття інформації у фінансовій звітності, з метою введення в оману користувачів фінансової звітності.

17) наказу ДП «АМПУ» від 27.02.2023 № 27/10 «Про утворення робочої групи з розгляду питань у сфері публічних закупівель» (із змінами);

18) Положення про порядок ведення договірної роботи в ДП «АМПУ», затверджене наказом від 23.12.2020 № 365/10 (із змінами);

19) Положення про впровадження у державному підприємстві «Адміністрація морських портів України» механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», затверджене наказом від 01.06.2021 № 106/10 (із змінами);

20) Положення про уповноважену особу в апараті управління ДП «АМПУ», затверджене наказом від 06.12.2021 № 252/10;

21) Положення про постійно діючу Комісію з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання Антикорупційної програми ДП «АМПУ», затвердженого наказом від 20.08.2018 №209 (із змінами).

Види, обсяги, критерії, процедури оцінок управлінським персоналом ризиків і заходи внутрішнього контролю, які проводяться для ідентифікації та мінімізації ризиків шахрайства, визначені у вищенаведених розпорядчих документах ДП.

Так, відповідно до п. 1 р. III Положення про постійно діючу комісію з управління ключовими ризиками ДП «АМПУ», не рідше одного разу на квартал проводяться засідання на яких, серед іншого, здійснюється оцінка ключових ризиків ДП «АМПУ» за критеріями ймовірності їх виникнення та впливу на діяльність Підприємства. За результатами проведеної оцінки власникам ризиків та керівництву ДП «АМПУ» надаються рекомендації щодо вжиття заходів з мінімізації ризиків.

Відповідно до Програми, Положення про постійно діючу комісію з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми ДП «АМПУ» оцінка таких ризиків та заходів контролю, зокрема, забезпечується шляхом:

проведення такою комісією (один раз у два роки) внутрішнього оцінювання корупційних ризиків у діяльності підприємства;

функціонування спеціальної електронної адреси, внутрішніх каналів повідомлення ДП², форм листів³ добровільного анонімного опитування персоналу ДП та зовнішніх зацікавлених сторін щодо відомих ризиків;

систематичного моніторингу (щопівроку) та щорічної оцінки вжитих заходів контролю й виконання Програми, та звітування керівництву про їх результати й інформування громадськості (через вебсайт)⁴, згідно затверджених процедур.

У ДП «АМПУ» розуміють важливість регулярної оцінки управлінським персоналом ризику значного спотворення, що може виникати внаслідок помилок або несвідомих дій, фінансової звітності в цілому та на рівні видів операцій (оборотів по рахунку), залишків на рахунку, розкриття інформації.

² stopkor@uspa.gov.ua

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSesUReKVCi_cCT-Kc19fgmT0le5PvvcRM6Eu4ijXiV-7iGiQA/viewform?usp=sf_link

³ https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe5kbDYyzZ8f8YZ2DkK7hE2l_8INqfSV0giItjQxFD68KzBOQ/viewform?pli=1

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSciOAVuSDCegbjZRfzDAkWSzzZ5lkVjiQjUDgQRzO7NlzAcRA/viewform>

⁴ <https://www.uspa.gov.ua/antikor>

Оцінка управлінським персоналом ризику значного спотворення фінансової звітності, що може виникати внаслідок несвідомих дій, здійснюється відповідно до кожного звітного періоду з метою запобігання і недопущення виникнення наступних обставин:

- 1) бажання обмежити обсяг аудиту або доступ аудитора до інформації;
- 2) небажання вжити своєчасних заходів для вирішення виявлених недоліків внутрішнього контролю;
- 3) існування корупційних правопорушень на підприємстві;
- 4) існування непідтверджених (несанкціонованих) операцій;
- 5) здійснення будь-яких операцій, що не відповідають встановленому на підприємстві порядку;
- 6) не виправдана відсутність заходів по поверненню позик, авансів, простроченої заборгованості;
- 7) укладання договорів не у відповідності до визначеного порядку тощо.

Оцінка управлінським персоналом ризику значного спотворення фінансової звітності, що може виникати внаслідок помилок, здійснюється відповідно до кожного звітного періоду з метою запобігання і недопущення виникнення наступних обставин:

- 1) наявності персоналу з недостатнім досвідом в сфері бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- 2) будь-яких збоїв в експлуатації інформаційних систем, пов'язаних з фінансовою звітністю;
- 3) існуванню будь-яких оцінок зі значною невизначеністю;
- 4) не визнання зобов'язань, умовних активів та зобов'язань за судовими рішеннями;
- 5) неналежному розподілу повноважень та обов'язків працівників;
- 6) не здійсненню контрольних дій щодо перевірки результатів діяльності, надійності засобів контролю за інформаційними системами;
- 7) припиненню моніторингу засобів контролю (періодична перевірка керівництвом дотримання встановлених правил та порядку на підприємстві) тощо.

Працівниками внутрішнього аудиту у 2024 році не задокументовані вчинені або підозрювані випадки шахрайства чи перевищення повноважень з боку управлінського персоналу.